

**DRUŠTVO GRADBENIH
INŽENIRJEV IN TEHNIKOV
NOVO MESTO**

8000 Novo mesto, Rozmanova ulica 10

E. naslov: jozef.preskar@gmail.com

Telefonska št.: 041 628 948

Datum: 19. 1. 2016

REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za okolje in prostor

gp.mop@gov.si

ZADEVA: Pripombe in predlogi k osnutkom novih zakonov, ki so v javni obravnavi

Spoštovani.

Društvo gradbenih inženirjev in tehnikov Novo mesto (v nadaljevanju DGIT NM) je pravna oseba zasebnega prava, ki na območju Dolenjske, Bele krajine in Posavja deluje že 65 let. Povezuje okoli 200 strokovnjakov s področja gradbeništva na strokovni in prostovoljni podlagi. Predstavljamo se na svoji spletni strani: <http://dgitnm.si/>, kjer so objavljene tudi naše aktivnosti.

Poslanstvo društva je, da, z izmenjavo ter s širjenjem izkušenj, dobrih praks in znanj, s širjenjem in utrjevanjem etičnih in moralnih načel na področju gradbeništva, prispeva k ugledu gradbene stroke ter k razvoju gradbeništva.

Na podlagi vašega poziva, objavljenega na spletni strani, 20.11. 2015, smo obravnavali objavljene osnutke **Zakona o urejanju prostora (ZUreP), Gradbenega zakona (GZ) in Zakona o pooblaščenih arhitektih in inženirjih (ZPAI) in oblikovali naslednje pripombe in predloge:**

I. Pripombe

Osnutka Gradbenega zakona (GZ) in Zakona o pooblaščenih arhitektih in inženirjih ne podpiramo, predvsem iz naslednjih razlogov:

1. GZ v 5. poglavju, Udeleženci, v členih od 5.do 15, neprimerno obravnava naloge in odgovornost udeležencev. Še več, nekaterim kadrom omeji že pridobljena pooblastila. Menimo, da so udeleženci pri graditvi primerneje urejeni v ZGO-1.
2. Projektiranje (30.člen) in postopkovne določbe (37.člen), uvajata pojem predodločbe , ki spominja na ukinjeno lokacijsko odločbo. Dvofazni upravni postopek pomeni podaljševanje rokov investitorju in prenos odgovornosti urbanistov za nejasne PA in projektantov za nerazumevanje oz. neupoštevanje določil PA, na pristojni upravni organ za izdajo gradbenega dovoljenja. Prostorski akti DPN, OPN in OPPN (če so sprejeti) so v prostorsko izvedbenih pogojih tako (ne)natančni, da bi jih projektant moral bolje razumeti od upravnega uslužbenca in jih tudi v celoti upoštevati.
3. Postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja ni potrebno pisati na novo, ker je v ZGO-1 primerneje določen.
4. Posebni primeri pridobitve dovoljenj, predvsem 53.člen, dovoljenje za objekte daljšega obstoja in 54. člen, začasno dovoljenje v posebnih primerih, so zelo nedoločni , težko izvedljivi morda celo neizvedljivi. Tudi to področje je možno dodati v ZGO-1.
5. Določila 63. člena, objekti in posegi v prostor, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje, niso povsem usklajena z določili 69. do 86. člena ZVO.

6. O izvajanju posegov prostor oziroma gradnji , ni potrebno pisati novih določil.
7. Nikakor se ne strinjamo z določili 124. člena GZ, ki ukinja podzakonske akte iz področja graditve objektov.
8. Posebnega zakona o pooblaščenih arhitektih in inženirjih ne potrebujemo. Izboljšave zakonskih določb iz tega področja naj se vključijo v ZGO-1.
9. Nova določila, ki so nujna, za doseganje prostorskega reda, oz. ciljev zastavljenih v obeh osnutkih, je bolje vključiti v ZGO-1.

Ugotavljamo, da se zakonodaja , ki neposredno ureja ali pa se dotika posegov v prostor, v zadnjem desetletju prepogosto spreminja in povzroča vsem udeležencem pri posegih v prostor velike težave. Kot primere lahko navedemo:

Zakon o graditvi objektov (ZGO-1), objavljen v Uradnem listu RS, št. 110/02, z dne 18. 12. 2002, je bil 7 krat spremenjen leta 2004, 2007, 2009, 2011, 2012, 2013 in 2015; drugi zakoni so 8 krat posegali v njegovo vsebino, 3 krat pa Ustavno sodišče RS: leta 2005, 2011 in 2015. V 13 letih je bil ZGO-1 skupno 18 krat spremenjen. Spremembe so objavljene v ZGO-1 NPB10, 24.3.2015, na spletni strani <http://imss.dz-rs.si/imis/a85f2d66b112a794cd90.pdf>

Zakon o urejanju prostora (ZUreP), objavljen v Uradnem listu RS, št. 110/02, z dne 18. 12. 2002, je bil popravljen leta 2003, v njegovo vsebino so posegali drugi zakoni, leta 2003, 2007, 2009 in 2010. Od petih sprememb ga je najbolj korenito spremenil Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt) , leta 2007. Spremembe so objavljene v prečiščenem besedilu na spletni strani: https://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/izbranZakonAkt?uid=5AD0A1F7D5B36DDFC12577D000464B9A&db=urad_prec_bes&mandat=VII

Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPNačrt), objavljen v Uradnem listu RS št. 33/07, z dne 13. 4. 2007, je bil spremenjen leta 2009 in 2 krat leta 2012. Drugi zakoni so posegali v njegovo vsebino leta 2008, 2010, 2011, 2012 in 2015. Ustavno sodišče RS je razveljavilo 29. člen ZPNačrt, leta 2014. V osmih letih, je bilo devet posegov v zakon.

Največ težav pri implementaciji teh predpisov imajo državljani in strokovnjaki, saj ne uspejo slediti spremembam. Težave imajo tudi državna uprava, občine in javni zavodi. Premalo je časa za usposabljanje kadrov, za uvedbo reorganizacije ali celo kadrovske krepitve. Toga organizacija in delovno pravni predpisi omejujejo prerazporeditve kadrov. Posledica pogostih sprememb predpisov na eni strani, omejitve pri zaposlovanju v javni upravi in dolgi procesi pri sprejemanju reorganizacije uprave na drugi, so pripomogle k zastojem in nedoslednemu izvajanju ali celo nespoštovanju veljavne zakonodaje na področju posegov v prostor. Nekateri (špekulanti) znajo to stanje spretno izkoristiti in povzročajo pravo zmedo v prostoru in v javni upravi.

Spremembe ZUreP in ZPNačrt, so zagotovo povzročile velike zastoje pri sprejemanju Občinskih prostorskih načrtov (OPN) in pripomogle k prostorskemu (ne)redu. Če bi obveljal ZUreP, bi morali biti prostorski akti (PA) sprejeti do leta 2007, pa jih ni sprejela niti ena občina. Leta 2007 je začel veljati ZPNačrt , ki v 95. členu določa, da mora občina sprejeti prostorski načrt najkasneje v 24 mesecih po uveljavitvi predpisa, ki ga sprejme minister pristojen za okolje in prostor. Glede na sprejem omenjenega predpisa v letu 2007, bi morale vse občine sprejeti OPN do konca leta 2009. Danes ugotavljamo, da več kot tretjina občin tega še ni storila.

DRUŠTVO GRADBENIH
INŽENIRJEV IN TEHNIKOV
NOVO MESTO

8000 Novo mesto, Rozmanova ulica 10

Upravičeno dvomimo, da bi paket osnutkov treh zakonov, v predlagani obliki, ustvaril več prostorskega in pravnega reda v Republiki Sloveniji. Slednje lahko dosežemo z doslednim izvajanjem veljavnih in uveljavljenih predpisov, ter z minimalno, nujno dopolnitvijo ZGO-1.

II. Predlogi

Predlagamo, da se dopolni Zakon o graditvi objektov (ZGO-1) tako, da:

1. se obseg in vsebina projektne dokumentacije optimira glede na zahtevnost objektov po [Uredbi o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje](#) (Uradni list RS, št. [18/13](#), [24/13](#) in [26/13](#)) ter po Uredbi o uvedbi in uporabi enotne klasifikacije vrst objektov in o določitvi objektov državnega pomena (Uradni list RS, št. 33/03)
2. se v procesu gradtve oz. posegov v prostor , med udeležence (investitor, projektant, revident, nadzornik in izvajalec) pravično določijo obveznosti, pravice in odgovornost;
3. se ne porušijo razmerja, med strokami, ki so že uveljavljena ter, da se posameznim strokam in profilom ne oži ali celo ukinja pridobljenih pravic;
4. se inšpekcijski nadzor jasno določi in okrepi (tudi kadrovsko) ter, da v celoti ostane v pristojnosti države;
5. v 66. členu, ZGO-1, pogoji za izdajo gradbenega dovoljenja, ki v prvi točki prvega odstavka določa:
»(1) Preden pristojni upravni organ za gradbene zadeve izda gradbeno dovoljenje, mora preveriti tudi: 1. ali je projekt izdelan v skladu s prostorskim aktom,....«,
se 1. točka opusti, obveznost in odgovornost pa prenese na projektante;
6. se pogoji in postopek za legalizacijo nedovoljene in/ali neskladne gradnje ter neskladnih drugih posegov v prostor določijo jasno in razumljivo, da bodo dopustili sprožiti postopek in sodelovati v postopku vsem, ki izkažejo pravni interes;

in ga v obliki prečiščenega besedila posredujete v proceduro (javno obravnavo in sprejem).

Lepo pozdravljeni.

Jože Preskar
predsednik

Poslano na e. naslov: gp.mop@gov.si